

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

21 listopada 2023

nr 91 (LXXVIII)

cena: 17 Kč

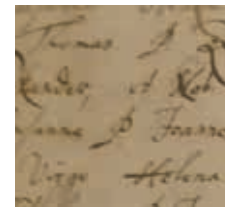
OPINIE
OPOWIEŚCI
ZNAD ATLANTYKU
str. 5

SPORT
PIŁKARSKI
SERWIS
str. 6

HISTORIA
NASZE RODY:
TITELOWIE
str. 8

Czas na wielki finał

WYDARZENIE: Już tylko ponad 100 godzin dzieli nas od wyjątkowego wydarzenia. Uroczysta gala „Tacy Jesteśmy 2023” rozpocznie się w najbliższą sobotę o godzinie 17.00 w Teatrze Cieszyńskim w Czeskim Cieszynie. Bilety wciąż można kupować w siedzibie Kongresu Polaków. Szczegóły na plakacie poniżej.

Kongres Polaków w RC
Poláků v ČR

**TACY
JESTEŚMY** 2023

Chór "Trallala"
Sebastian Sikora
Karolina Drożdżik

Zespół Teatralny
im. Jerzego Cieniały
Marek Słowiaczek
Jolanta Byrtus

Szymon Piotr Brandys
Viktoria Utikal
Piotr Michalik

Teatr Cieszyński
w Czeskim Cieszynie

25. 11. 2023
17:00

Bilety do nabycia w siedzibie Kongresu Polaków, Cz. Cieszyn
Zamówienia: 558 711 453, kancelaria@polonica.cz

Przy wsparciu:
Ministerstwa Kultury RC, Województwa Morawskośląskiego oraz
Miasta Czeski Cieszyn.

Partner medialny

 MINISTERSTVO
KULTURY

 Moravskoslezský
kraj

 ČESKÝ
TĚŠÍN

27

listopada odbędzie się strajk ostrzegawczy, organizowany przez Związki Zawodowe Pracowników Szkolnictwa (ČMOS PŠ). Wezmą w nim udział pracownicy szkół podstawowych, średnich i przedszkoli.

Według ČMOS PŠ, celem strajku jest niedopuszczenie do dalszego obniżania wydatków w szkolnictwie, które wpłynęłyby w negatywny sposób na jakość kształcenia, a także niedopuszczenie do zapowiadanego na przyszły rok obniżenia wynagrodzeń pracowników niepedagogicznych oraz tzw. pozostałych pedagogów.

Ciąg dalszy na str. 11

Kiermasz dobroczynny

• Ambasador RP w Pradze Mateusz Gniazdowski w towarzystwie między innymi Evy Pavlowej (z lewej). Fot. Facebook/MATEUSZ GNIAZDOWSKI

po czterech latach przerwy do Pragi powrócił tradycyjny kiermasz świąteczny, organizowany przez stowarzyszenie współmałżonków szefów misji dyplomatycznych Diplomatic Spouses Association Prague. Tegoroczna edycja pn. Międzynarodowy Festiwal Charytatywny odbyła się pod patronatem czeskiej pierwszej damy Ewy Pavlowej.

– Wśród licznych prezentacji krajowych, które gościły w hotelu Hilton Prague, po raz pierwszy po jedenastu latach dołączyło polskie stoisko. Zaprezentowanie polskiej oferty było możliwe dzięki wsparciu, jakie uzyskaliśmy od partnerów biznesowych oraz praskich biur Polskiej Agencji Przemysłu i Handlu oraz Polskiej Organizacji

Turystycznej. Naszą aukcję zasilila unikalna fotografia prezydenta Václava Havla, подарowana przez pana Marka Lewandowskiego – poinformował w niedzielę na swoim koncie na Facebooku ambasador RP w Pradze Mateusz Gniazdowski.

Na stoisku zostały wystawione również znaczki i bransoletki, przygotowane przez Angelinę z Charkowa oraz jej rodzinę i przyjaciół z Roudnicy nad Łabą jako wyraz wdzięczności za wsparcie dla ukraińskich uchodźców. – Projekty Angeliny szczególnie zainteresowały Pierwszą Damę Republiki Czeskiej, która odwiedziła naszą ekspozycję. Cały dochód ze stoiska został przekazany przez DSA na cele charytatywne – napisał polski dyplomata. (sch)

Zielone światło dla nowoczesnej biblioteki

W 2027 roku Ostrawa powinna doczekać się nowoczesnego gmachu biblioteki naukowej i cyfrowej, o jakim marzą mieszkańcy miasta od wielu lat. Teraz „czarna kostka”, bo taką nieoficjalną nazwę przybrał czarny gmach w kształcie bryły, otrzymała zielone światło z Ministerstwa Środowiska Naturalnego RC. Koszty realizacji sięgną 2,6 mld koron.

Według informacji władz województwa morawsko-śląskiego, aż 1,6 mld koron pokryją środki z dotacji europejskich. – Powstanie nie tylko nowoczesna przestrzeń dla miłośników książek, ale również miejsce do spotkań, warsztatów, start-upów i innych wydarzeń, nie tylko kulturalnych – stwierdził Lukáš Curylo, wicehetman województwa morawsko-śląskiego ds. kultury i ochrony zabytków.

Prace budowlane rozpoczną się w 2024 roku. Przewidziane zakończenie spodziewane jest w roku 2027. Przetarg na wykonawcę budowy ruszy w najbliższych tygodniach. – To kolejny symbol pozytywnych zmian

• Wizualizacja gmachu budynku nowej biblioteki. Fot. mat. prasowe

w Ostrawie. Miasto przestaje być postrzegane wyłącznie w kategoriach przemysłu hutniczego, ale powoli przekształca się w centrum innowacji technologicznych i nie tylko – zaznaczył Jan Krkoška, hetman województwa morawsko-śląskiego. (jb)

ZDANIEM... Łukasza Klimanica

klimaniec@glos.live

Czy wiecie Państwo, co łączyło Czeski Cieszyń z zakończoną kilka dni temu tegoroczną edycją Międzynarodowego Festiwalu Filmowego Energa Camerimage w Toruniu? Obraz Jana Matejki „Astronom Kopernik, czyli rozmowa z Bogiem”. Tak się akurat złożyło, że w chwili, gdy na ścianie budynku przy ul. Strzelniczej w Czeskim Cieszynie powstawał gigantyczny mural przedstawiający Kopernika z obrazu Matejki, dzieło „Astronom Kopernik, czyli rozmowa z Bogiem” po raz pierwszy w historii zostało zaprezentowane w Toruniu, rodzinnym mieście Kopernika. Było to niecodzienne wydarzenie, gdyż ten obraz bardzo rzadko opuszcza mury Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, gdzie znajduje się na co dzień. Organizatorzy toruńskiego festiwalu w ten sposób chcieli pokazać, jak malarstwo wpływa na sztukę filmową. Tłumaczyli, że Kopernik na tym obrazie jest powszechnie znany i jest w zasadzie ikoną polskiej popkultury. Nie bez znaczenia miało też odniesienie do historii – Jan Matejko namalował ten obraz w 1873 roku, a więc wtedy, kiedy Polski nie było na mapie Europy, a mimo to artysta malował i promował astronoma z Torunia.

Przy tej okazji warto wskazać na inną analogię. W 1873 roku obraz „Astronom Kopernik, czyli rozmowa z Bogiem”, o rozmiarach 225 cm na 315 cm, Jan Matejko namalował, aby uczcić 400. rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika. W 2023 roku w Czeskim Cieszynie dzięki Centrum Polskiemu przy Kongresie Polaków w RC (które miało taki pomysł i zdobyło na to pieniądze w ramach konkursu Ministra Spraw Zagranicznych RP „Dyplomacja Publiczna 2023”) na ścianie o rozmiarach 12 metrów na 12,6 metra powstaje wielki mural inspirowany dziełem Jana Matejki, by uczcić 550. rocznicę urodzin astronoma. Ciekawe, prawda? Nie bez znaczenia jest lokalizacja muralu – ściana budynku przy ul. Strzelniczej, tuż przed przejściem granicznym na moście Wolności, jest świetnie widoczna dla kierowców i pieszych, którzy właśnie udają się do Polski. In zamysłu projektu malowidło inspirowane obrazem słynnego polskiego malarza ma w nowoczesny i atrakcyjny wizualnie sposób przypominać o ważnych Polakach (Matejko, Kopernik) i podkreślać dorobek historyczny i kulturową spuściznę Polski. I to chyba nieźle się udało.

CYTAT NA DZIŚ

Vít Rakušan,
minister spraw wewnętrznych RC

Przesłanie aksamitnej rewolucji

z 1989 roku dotyczy m.in. wolności

słowa. Niezadowoleni mają prawo do

wyrażania swoich poglądów

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

• Zima zdaje się nadchodzić wielkimi krokami. Warto pomyśleć, jak ogrzać nasze domy. Na zdjęciu wykonanym w Nawisiu Marek W. właśnie zamyka piec, do którego przed chwilą dorzucił drewna. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

DZIŚ...

21

listopada 2023

Imieniny obchodzą:

Janusz, Konrad, Rufus

Wschód słońca: 7.04

Zachód słońca: 15.38

Do końca roku: 40 dni

(Nie)typowe święta:

Światowy Dzień

Życzliwości i Pozdrowień

Przysłowie:

„Jaka pogoda

w Ofiarowanie służy, taka

się na całą zimę wróży”

JUTRO...

22

listopada 2023

Imieniny obchodzą:

Cecylia, Marek

Wschód słońca: 7.06

Zachód słońca: 15.37

Do końca roku: 39 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Kredki

Przysłowie:

„Gdy na świętą Cecylię

grzmi, rolnikom o dobry

roku śni”

POJUTRZE...

23

listopada 2023

Imieniny obchodzą:

Adela, Felicja, Klemens

Wschód słońca: 7.08

Zachód słońca: 15.36

Do końca roku: 38 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Fibonacciego

Przysłowie:

„Listopad ciecie, marzec

nie podpiecze”

POGODA

wtorek

dzień: 6 do 8°C

noc: 6 do 4°C

wiatr: 3-5 m/s

środa

dzień: 1 do 3°C

noc: -2 do -4°C

wiatr: 3-6 m/s

czwartek

dzień: 4 do 6°C

noc: -2 do -4°C

wiatr: 3-6 m/s

Frekwencyjny sukces

Dokładnie 243 499 osób skorzystało w tym sezonie z możliwości zwiedzenia 39 kościołów na terenie województwa morawsko-śląskiego – poinformował Ondřej Elbel z diecezji ostrawsko-opawskiej. Zorganizowany po raz siódmy projekt „Otwarte Kościoły” umożliwił udostępnienie głównych zabytków sakralnych regionu. Wśród zwiedzających przybywa turystów z Polski.

Łukasz Klimanica

Siodma już edycja projektu „Otwarte Kościoły” trwała od 1 maja do 31 października. W tym czasie największą liczbę odwiedzających kościół Podwyższenia Krzyża Świętego i Matki Bożej Bolesnej na wzgórzu Cwilin w Karniowie (41 270), ostrawską katedrę Boskiego Zbawiciela (35 056) czy drewnianą kaplicę na Radhoszczu (27 827).

Łączna liczba 243 499 odwiedzających oznacza wzrost o około pięć procent w porównaniu z rokiem ubiegłym – przyznaje Ondřej Elbel z diecezji ostrawsko-opawskiej. Zwraca uwagę, że wzrosło zainteresowanie kościołami w Karniowie, tzw. krzywym kościołem w Starej Karwinie czy drewnianym kościołem św. Antonina z Padwy na Praszycy.

Potwierdza to o. Sebastian Gruca, administrator kościoła w Karniowie. Wyli-

cza, że tylko w tym sezonie przyjechało czterdzieści zorganizowanych wycieczek autokarowych. – Rośnie także liczba przyjezdnych z Polski, wśród których szacuję stu procentowy wzrost – mówi przewodniczący Zakonu Braci Mniejszych w Karniowie.

Adela Pánek-Hudečková, koordynatorka projektu „Otwarte Kościoły”, uważa, że ludzie stopniowo przyzwyczajają się do tego, że otwarte kościoły z przewodnikiem można znaleźć także w atrakcyjnych turystycznie miejscach w regionie. W poszczególnych miejscach o otwarciu świątyni dbają mieszkańcy i pasjonaci lokalnej historii. Przykładem jest drewniana kaplica Matki Bożej Wspomożycielki Wiernych na Gruniu w Starych Hamrach.

Obecnie w przygotowaniu jest już kolejna, ósma edycja „Otwartych Kościołów”, która rozpocznie się wiosną 2024 roku. Z powodu generalnego remontu niemożliwe będzie zwiedzanie bazyliki Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny we Frydku.

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

BOGUMÍN

Miasto przygotowało plan termomodernizacji kolejnych budynków w 2024 roku. Inwestycja polegająca na m.in. wymianie okien, renowacji dachów, drzwi wejściowych i dociepleniu pochłonie ok. 80 mln koron. Na takie zmiany czekają domy przy ulicach Štefánika i Nerudowej oraz przy ulicy Amii Czechosłowackiej. To lokalizacje w ścisłym centrum miasta. Rewitalizacji zostaną poddanych 10 wejść do apartamentowców przy ul. Nerudowej, w dwóch domach przy ulicy Amii Czechosłowackiej wymienione zostaną 144 okna, sześć drzwi balkonowych i cztery drzwi wejściowe. Przy ulicy Poděbradovej najemcy otrzymają nowe windy.

(klm)

ORŁOWA

Miasto otrzymało dotację na budowę dwóch nowych placów sportowych. W przyszłym roku rozpocznie budowę skateparku dla fanów deskorolki, hulajnogi i rolek oraz przebudowę boiska sportowego przy Szkole Podstawowej w Lutyni (ul. Do Kapliczki). Wysokość wsparcia dla każdego z projektów będzie wynosić do pięciu milionów do 50 koron, maksymalnie do 50 procent rzeczywistych

(klm)

Zaznaczyli przy tym, że miasto nie będzie już wysyłało projekty kosztów z instrukcją płatności. Oplatę można uiszczyć w kasie w urzędzie lub zrobić to przelewem. Urzędnicy przypominają, że przekroczenie terminu może skutkować podwyższeniem opłaty nawet trzykrotnie. Termin minął 31 października.

(klm)

Miastu udało się zdobyć w sumie osiem milionów koron, czyli po cztery miliony na każdy projekt. Koszt każdego z nich – skateparku i przebudowy boiska – to 13 mln koron.

(klm)

WĘDRYNIA

Wzdłuż 15,5-kilometrowej ścieżki pieszo-rowerowej, jaka została wybudowana równolegle przy drodze łączącej Wędrynię ze szpitalem na Sośnie, w minionym tygodniu zostały posadzone drzewa owocowe. Docelowo mają odgrządzać ścieżkę pieszo-rowerową od drogi, po której poruszają się samochody.

(klm)

Eliminacje »Kresów«.
Wiersze sercu bliskie

Robin Lipowski, uczeń trzeciej klasy Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie, wygrał XXVIII eliminacje centralne konkursu recytatorskiego dla Polaków w RC „Kresy 2023”, jakie odbyły się w Ośrodku Kultury „Strzelnica”. Wraz z Izabelą Bolek z trzeciej klasy tego samego gimnazjum (zajęta ex aequo drugie miejsce z Karoliną Filipczyk) będą w grudniu reprezentowali mniejszość polską w Republice Czeskiej w finale, który odbędzie się w Białymstoku.

Łukasz Klimanica

Bliisko 40 młodych wykonawców z różnych stron Zaolzia zjawili się w miniony czwartek w Ośrodku Kultury „Strzelnica” w Czeskim Cieszynie, by wziąć udział w centralnych eliminacjach konkursu recytatorskiego dla Polaków w RC „Kresy 2023”. W najmłodszej kategorii wystąpiła tylko 6-letnia Liliana Zawadzka ze szkoły w Gnojniku, w drugiej kategorii wiersze polskich poetów prezentowali 17 wykonawców, w trzeciej 14, a w czwartej kategorii siedmiu. Na szczególną uwagę zasłużył występ wykonawców w II kategorii, w której poziom był zdecydowanie najwyższy i najlepiej oceniony przez jury.

Widać było, że te dzieci mają pomysły, a środki wyrazu, z którymi pracują, są na bardzo wysokim poziomie. To dobrze rokuję na przyszłość – ocenił Władysław Kubiś, nauczyciel języka polskiego w Polskim Gimnazjum w Czeskim Cieszynie, jeden z organizatorów zaolziańskiego konkursu i jego prowadzący. W tym miejscu warto wymienić występy zwyciężczyni tej kategorii Karoliny Zoń ze szkoły w Bokowcu (zdobyła też nagrodę publiczności) i recytację, jaką zaprezentowała druga w tej kategorii Mia Sznapka z Gnojnika.

– Te wiersze „Kawki” Elizy Rozdoby oraz „Stryjek i inne historyjki” Joanny Papuzińskiej – przyp. red.) wybierała mi moja mama. Bardzo mi pomagała w przygotowaniach i jestem jej za to wdzięczna – mówiła 10-letnia Mia Sznapka, dla której był to już trzeci występ w „Kresach”. W IV kategorii, wśród której wybierani byli reprezentanci mniejszości polskiej w Republice Czeskiej do białostockiego finału, wygrał Robin Lipowski, uczeń trzeciej klasy Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie, który w popisowy sposób zaprezentował „Match footballowy” Kazimierza Wierzyńskiego i ujął wykonaniem „Których nam nikt nie wynagrodzi” Krzysztofa Kamila Baczyńskiego.

– To dla mnie zaskoczenie, nie oczekiwałem takiego wyniku. Jestem bardzo szczęśliwy i mam nadzieję, że w Białymstoku dam z siebie wszystko i nie zawiodę – mówił. – Wiersz Wierzyńskiego odpowiedział mi Anita Czerwińska-Gamon, moja nauczycielka. Sam nie wiedziałem, co będzie dla mnie najlepsze, więc zdałem się na nią – przyznał laureat, który ostatni raz w konkursie recytatorskim brał udział w... I klasie szkoły podstawowej. – Pani mnie przekonała, żebym teraz chociaż spróbował – usmiechał się Robin Lipowski.

Drugie miejsce ex aequo zajęły Izabela Bolek i Karolina Filipczyk, która przed rokiem jako zwyciężczyni III kategorii pojechała wraz z Ester Pyszko do Białegostoku. Tym razem jurorzy postanowili dać szansę wyjazdu Izabeli Bolek, która przede wszystkim, żeby nie wchodzić w terminy organizowanych już imprez. Życie kulturalne na Zaolziu jest bardzo bogate i piątki oraz weekendy są już zajęte. Tego się trzymamy i jest fajnie – dodał.

W Hotelu Grunt gościli ze swoimi prelekcjami m.in. prof. Daniel Kadłubiec, Michał Milerski, były wieczory historyczne nawiązujące do odzyskania przez Polskę niepodległości, spotkania dedykowane muzyce ludowej oraz innym gatunkom muzyki. Tej jesieni gospodarze zdecydowali się zaprosić gości na wieczór z polską muzyką rockową w wykonaniu zespołu Contiband. – Zespół przygotował program na tegoroczny Festiwal PZKO. Inspirowałem się tym, bo uznałem, że

• Robin Lipowski przyjmuje zasłużone gratulacje od jurorów konkursu. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

WYNIKI

Kat I

Wyróżnienie: Liliana Zawadzka (PSP Gnojnik)

Kat II

Karolina Zoń (PSP Bukowiec), Mia Sznapka (PSP Gnojnik)

Eliška Gazur (PSP Jablůnkův)

Wyróżnienie: Krystian Dąbrowski (PSP Jablůnkův), Anna Płaškowa (PSP Sucha Góra)

Kat. III

Nie przyznano

Tadeusz Trzaskalik (PSP Karwina)

Nie przyznano

Wyróżnienia: Krystian Stonawski (PSP Czeski Cieszyń), Michał Smugała (PSP Hawierzów-Błędowice), Wiktorija Madzia (PSP Jablůnkův)

Kat. IV

Robin Lipowski (Polskie Gimnazjum Czeski Cieszyń)

Karolina Filipczyk, Izabela Bolek

Nie przyznano

Nagroda publiczności: Karolina Zoń

pobyt w Białymstoku to rodzaj spotkania, gdzie nikt nie przywiązuje uwagi do zajmowanych miejsc czy zdobywanych wyróżnień. – Tydzień w Białymstoku to warsztaty, spektakle, koncerty i przede wszystkim pierwsze koncerty recytatorów, bo i dziś były takie osoby. W tym roku, jeśli chodzi o poziom, to była... taka średnia krajowa czeska. Bywało lepiej, bywało gorzej, Cieszy, że sporo osób wzięło udział w młodszej kategorii. Kategoria średnia byłaby trochę do poprawki – ocenił.

Zaznaczył, że do pewnego etapu „Kresy” są konkursem, w którym są nagrody, trema i stres. Ale sam i powiedzieć go dobrze, niż wzięć trudny tekst i na nim się wyłożyć – skwitowała aktorka Małgorzata Linkiewicz.

Władysław Kubiś przyznał na gorąco, że duża liczba zgłoszonych uczestników mile go zaskoczyła, ale prowadzący konkurs wołał nastawiać się na jakość, a nie na liczbę. – Wołałbym więcej ciekawszych recytacji i więcej różnorodności. Rozumiem, że dominowała poezja Wisławy Szymborskiej, bo był jej rok i związane z tym obchody, ale również u Szymborskiej można znaleźć utwory, które nie są tak ograne jak np. „Miłość od pierwszego wejrzenia”, „Nic dwa razy” czy „Kot w pustym mieszkaniu”. –

• Karin i Tadeusz Farni. Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

tobiografia”, „Przymierze wrogów” czy „Zostawcie Titanica”.

– Wyrastaliśmy na polskiej muzyce – przyznał wokalista zespołu Contiband Roman Rusz. – Po stanie wojennym w Polsce zaczęły się mocny rozwój muzyki rockowej. Wtedy był okres buntu. Na kanwie tego sprze-

ciwu powstały jedne z najlepszych utworów rockowych w Polsce. Ponieważ wyrastaliśmy w tym duchu, przesyłałmy ten stan wojenny, choć po drugiej stronie Olzy i interesujemy się muzyką, to uznaliśmy, że przygotowujemy przekrój muzyczny tych 40 lat – wyjaśnił artysta. (klm)

Grunt, to dobra zabawa...

Zespół Contiband z programem „40 Lat Polskiego Rocka” wystąpił w czwartkowy wieczór w Hotelu Grunt No 135 w Cierlicku-Grodziszczu w organizowanych przez Tadeusza i Karin Farnych jesiennych spotkaniach czwartkowych. – Spotykamy się tu od początku, odkąd uruchomiliśmy obiekt. Organizujemy jesiennie spotkania czwartkowe w szerszym kręgu przyjaciół, znajomych i osób, które są zainteresowane wydarzeniami, jakie proponujemy – wyjaśnił Tadeusz Farny. – Wybraliśmy akurat czwartki, jak zarobkowie mówili na wzór obiadów czwartkowych u króla Stasia, trochę z sentymentem nawiązując do tego historycznego wydarzenia, ale

prezdec wszystkim, żeby nie wchodzić w terminy organizowanych już imprez. Życie kulturalne na Zaolziu jest bardzo bogate i piątki oraz weekendy są już zajęte. Tego się trzymamy i jest fajnie – dodał.

W Hotelu Grunt gościli ze swoimi prelekcjami m.in. prof. Daniel Kadłubiec, Michał Milerski, były wieczory historyczne nawiązujące do odzyskania przez Polskę niepodległości, spotkania dedykowane muzyce ludowej oraz innym gatunkom muzyki. Tej jesieni gospodarze zdecydowali się zaprosić gości na wieczór z polską muzyką rockową w wykonaniu zespołu Contiband. – Zespół przygotował program na tegoroczny Festiwal PZKO. Inspirowałem się tym, bo uznałem, że

fajnie byłoby, gdybyśmy też mogli cieszyć się ich muzyką u nas. Stąd pomysł by ich zaprosić. Muzyki rockowej u siebie jeszcze nie mieliśmy – dodaje Tadeusz Farny.

Goście, których na wstępie Karin Farna częstowała świętomarcińskimi rogalikami, mieli okazję do skorzystania z jesiennej oferty gastronomicznej lokalu oraz skosztowania m.in. wina z tegorocznych zbiorów winiarstwa Biza z Čejkovic. Przede wszystkim jednak mogli spędzić wieczór w świetnej atmosferze, bawiąc się przy klasycie polskiego rocka – zabrzmiały znane utwory takich zespołów, jak Republika, Dżem, Lady Pank, Perfect. Były „Przeżyj to sam”, „Biała flaga”, „Nie płacz Ewka”, „Czerwony jak cegła”, „Au-

PIŁKARSKI SERWIS

Najwyższa klasa piłkarskich rozgrywek wróci w najbliższy weekend, po przerwie przeznaczonej na mecze eliminacji EURO 2024, natomiast w niższych klasach mamy już definitywny koniec jesiennej sezonu. Z przytupem zakończyli pierwszą część sezonu piłkarze rezerw Karwiny, z bólem głowy przezimują do wiosny w trzeciej lidze z kolei gracze Trzyńca.

Janusz Bittmar

MŚLF

ZNOJMO – KARWINA 0:3

Do przerwy: 0:1. **Bramki:** 26. i 63. Vinicius, 77. Bielán. **Karwina B:** Mrózek – Fukala, Trček, Bielán, Hošek – Motyčka, Boháč (87. Okebe) – Zedniček (84. Jurčák), Brzóska (87. Alokhin), Molitorisz (69. Jurga) – Vinicius (87. Kaňák).

Piłkarze B drużyny Karwiny nie mogli sobie wymarzyć lepszego zakończenia jesiennej części sezonu. Po zwycięstwie w Znojmie podopieczni trenera Marka Bielana awansowali na fotel lidera trzecioligowej tabeli. Karwiniaków może zdetronizować tylko trzecie w zaległym śródomowym spotkaniu z rezerwami Zlína. – To i tak wielki sukces chłopaków, przezimujemy na świetnym miejscu z szansą na kontynuację dobrej passy w wiosennej rundzie – stwierdził trener Bielán. Gwiazdą niedzielnej meczu na południu Moraw był młodziutki brazylijski napastnik Kahuan Vinicius, którego

● Piłkarze rezerw Karwiny awansowali na fotel lidera trzecioligowej tabeli. Fot. mfkarwina

wartość rynkowa wynosi obecnie 25 tysięcy euro. 19-letni Brazylijczyk mógłby wkrótce wzmocnić pierwszoligowy zespół Karwiny, jesienny sezon zaliczył bowiem w bardzo dobrym stylu.

TRZYŃCIE – FRYDLANT n. O. 0:0

CZK: 32. Maksic (T). **Trzyńciec:** Adamuška – Bougetouta, Brak,

Maksić, Omasta – Machuča, Bartúněk – Barkov (31. Zinhasović), Holík (46. Dedič), Clement – Vučićević (35. Samiec).

Na losach derbów zaważyła nie-subordynacja stopera Maksicia, który w 32. minucie próbował, cytując trenera gospodarzy Martina Pulpita, „kiwnąć rywała, jak gdyby grał gdzieś na plaży, a nie w tak ważnym meczu”. Po stracie piłki trzyńcicki obrońca sprowadził do

parteru Tęplego w stylu nowozelandzkiego zawodnika rugby, za co otrzymał od sędziego czerwoną kartkę. Grający w dziesiątkę gospodarze nie znaleźli antidotum na dobrą defensywę przeciwnika spod Lysej Góry. Wszystko wskazuje na to, że w zimowej przerwie pod Jaworowym dojdzie do dużych zmian kadrowych. – W naszym zespole nie mogą występować piłkarze, którym nie zależy na losach trzyńcickiego futbolu. Niektórzy przyszli do Trzyńca wyłącznie po to, żeby zarobić łatwe pieniądze – stwierdził rozczarowany postawą drużyny Martin Pulpit.

OSTRAVA B – FRYDEK-MISTEK 1:1

Do przerwy: 0:1. **Bramki:** 67. Kaloč – 43. Hykel.

Ostrava B: Hrubý – Juroška, Měkota, Říha (10. Temel), Madleňák – Drozd (46. Jamiu), Kaloč, Holaň (77. Samuel) – Elekana (66. Bewene), Klíma (66. Bitta), Šudák.

F-M: Lasák – Coufal, Massanic, Neumann, Januš (73. Němec), Harušák (57. Štřelec), Obuch, Biálek, Hykel (86. Halda), Gorčica, Rubý. Gospodarze wzmocnieni zawodnikami z pierwszej drużyny nie wywiązali się na Bazalach z roli

faworyta derbów i co za tym idzie – stracili w finale jesiennej rundy fotel lidera trzecioligowej tabeli. Punkt uratował drużynie Josefa Dvorníka pomocnik Filip Kaloč, trafiając przytomnie z woleja po dośrodkowaniu Jamiu'a. W końcówce spotkania Baník wrócił z dalekiej podróży – po kiksie w obronie na posterunku w ostatniej chwili stanął bramkarz Martin Hrubý.

W innych meczach 16. kolejki: Start Brno – Zlín B 0:3, Blansko – Uničov 4:1, U. Brod – Hodonin 1:2, Zlínsko – Hulčyn 1:0, Bohunice – Rosice 1:1, Hranice – Slovácko B 2:1. **Lokaty:** 1. Karwina B 33, 2. Ostrava B 33, 3. Zlínsko 32, 4. Frydek-Mistek 24, 10. Trzyńciec 23 pkt.

M. WOJEWÓDZTWA

Cz. Cieszyn – Wrzesina 0:1 (87. Hruzík), Koberzyca – Slavia Orłowa 1:0 (75. Šimeček), Stonawa – Datynie Dolne 0:0, Krawarzewice – Benesov Dolny 6:0, Kr. Pole – Brusperk 0:2, Haj – Herzmanice 2:1, P. Polom – Petřvald n. Morawach 2:1, Oldřyzšov – Jakubčovice 3:0. **Lokaty:** 1. Petřvald n. M. 38, 2. P. Polom 36, 3. Sl. Orłowa 31, 6. Stonawa 25, 10. Cz. Cieszyn 23, 12. Datynie Dolne 18 pkt. ▲

POD PRYSZNICEM

Janusz Bittmar
bittmar@glos.live

Skazani na barażu

Coś niedobrego dzieje się w polskim futbolu. To już nie przypadek, że ponownie kadra narodowa będzie musiała powalczyć o awans na dużą imprezę w barażach. Na mundial 2022 w Katarze udało się „za pięć dwunastą” przebić drużynie prowadzonej przez Czesława Michniewicza.

Wygrana 2:0 w finale baraży ze Szwecją, po bramkach Lewandowskiego i Zielińskiego, brzmi teraz jak z bajki na dobranoc.

Po eliminacjach do ME 2024 w Niemczech na usta cisną się tylko przykre słowa pod adresem gry polskiej drużyny. Biało-czerwoni w ośmiu meczach wywalczyli zaledwie 11 punktów, a miało być

sielankowo. Piątkowy, remisowany 1:1 pojedynek z Czechami w Warszawie, obnażył dodatkowo braki taktyczne trenera Michała Probiezera.

Drzemiącego na ławce Fernando Santosa zastąpił trener, z którym kibice wiązali spore nadzieje. Probiezer swój przydomek trenera odważnego wykorzystał w dru-

giej połowie Patryka Pedy, na co dzień obrońcy trzecioligowego włoskiego klubu SPAL z Ferrary. Szokiem tym większym, że po 27 minutach Probiezer zdjął młodego chłopaka z boiska. Czekam na kolejne zaskakujące ruchy Probiezera w barażach. Jeśli zagramy z Finlandią, może przyda się... hokejowy golkipier?

giej połowie Patryka Pedy, na co dzień obrońcy trzecioligowego włoskiego klubu SPAL z Ferrary. Szokiem tym większym, że po 27 minutach Probiezer zdjął młodego chłopaka z boiska. Czekam na kolejne zaskakujące ruchy Probiezera w barażach. Jeśli zagramy z Finlandią, może przyda się... hokejowy golkipier?

Dwie polskie drużyny w ćwierćfinale Pucharu Europy

Tenisisci stołowi Global Pharma Orlicz 1924 Suchedniów awansowali do ćwierćfinału Pucharu Europy w tenisie stołowym. Polska drużyna w 1/8 finału dwukrotnie pokonała (3:1) TTC Ostrawa 2016. W 1/4 rozgrywek zameldowała się też ekipa Polski Cukier Gwiazda Bydgoszcz. Zespół znad Brdy pokonał w rewanżu hiszpański C.E.R Robin Hat Prisco 3:0.

– Cieszymy się z awansu do kolejnej rundy europejskich pucharów. W obu meczach zagraliśmy na bardzo wysokim poziomie i pewnie je wygraliśmy – powiedział „Głosowi” menedżer Orlicza Bartosz Majcher. – Dzięki takim występom mamy też okazję promować nasz region, Góry Świętokrzyskie i całą Polskę na arenie międzynarodowej – dodał Majcher.

Jeszcze łatwiej poszło w 1/8 finału drużynie z Bydgoszczy. W barwach zwycięskiej ekipy pojawił się niespodziewanie również prezes-menedżer klubu, Zbigniew Leszczyński.

Polskie drużyny poznają rywali w ćwierćfinale dopiero za kilka tygodni, po zakończeniu zmagania w II rundzie Ligi Mistrzów. (jb)

● Zwycięska ekipa Global Pharma Orlicz 1924 Suchedniów. Fot. mat. prasowe klubu

NA TAFLI MALOWANE

Pojawiają się naprawdę dobre pojedyncze skoki, które dają mi dużo satysfakcji. Jeszcze brakuje w tym wszystkim stabilności, ale uważam, że to wszystko przyjdzie z zastrzykiem adrenaliny podczas zawodów

Kamil Stoch,

u progu nowego sezonu PŚ w skokach narciarskich

Idą jak burza

Piłkarze ręczni Banika Karwina nie obniżają lotów. Zawodnicy wicemistrza RC przystępują do każdego meczu w Chance Ekstralidze z najwyższą motywacją, czyli walką o komplet punktów. Po śródomowym zwycięstwie w derbach z Frydkiem-Mistkiem (29:24) podopieczni trenera Michal Brúny wywiązali się z roli faworyta również w sobotnim wyjazdowym starciu z Koprzywnicą. Wygraną 27:21 wyzerowali strzelc 11 bramek Dominik Solák oraz świetnie interweniujący bramkarz Petr Mokroš. Baník rozpoczął spotkanie w dobrym stylu, to samo można jednak powiedzieć w stosunku do zespołu Tatry. Gospodarze nie tylko dzielnie się bronili, ale również wyprzedzali udane kontry. W końcówce pierwszej połowy karwiniacy popełnili trzy niepotrzebne błędy techniczne, po których gospodarze schodzili do szatni ze stratą zaledwie jednej bramki.

Po zmianie stron szczypiornicy Tatry mieli już mniej do powiedzenia. Wiatr w żagle złapał zwłaszcza karwiniński strzelec Dominik Solák, wspierany przez Matěja Nantla i Jonáša Patzela. – Zdecydowało nasze boiskowe cwaniactwo, a także doświadczenie nabyte w trudnych meczach ekstraligowych oraz pucharowych – ocenił zwycięstwo trener Michal Brúna. Listopadowy program Chance Ekstraligi zadowolił nawet najbardziej wybrednych kibiców piłki ręcznej. Już dziś wieczorem Baník Karwina zaprezentuje się na parkiecie Strakonice (19.00). W razie zwycięstwa karwiniacy mogą awansować na fotel lidera tabeli. (jb)

Janusz Bittmar

TIPSPORT EKSTRALIGA

TRZYŃCIE – LITWINÓW 2:3 (d)

Tercje: 0:1, 1:1, 1:0 – 0:1. **Bramki i asysty:** 40. Daňo (M. Růžička), 55. Kundrátek (Pánik, M. Růžička) – 12. O. Kaše (D. Kaše), 22. Koblasa (Abdul), 63. Hlava (O. Kaše, D. Kaše). **Trzyńciec:** Kacel – Marínčín, Smith, Kundrátek, Polásek, Adámek, J. Jeřábek, Nedomlel – M. Růžička, Voženík, Pánik – Daňo, Vrána, Nestránil – Hrehorčák, M. Roman, Sikora – Kurovský, Čácho, Dravecký.

Jubileuszowa 20. kolejka hokejowej TipSport Ekstraligi zafundowała kibicom pokazną porcję wrażeń m.in. w trzyńcickiej Werk Arenie, gdzie miejscowi Stalownicy podejmowali Litwinów. W meczu o trzecie miejsce tabeli goście zwyciężyli golem w dogrywce 3:2. W barwach zwycięskiej drużyny cały mecz zaliczył w czwartej formacji polski napastnik Paweł Zygmunt.

Niedzielną popołudniową mecz w Werk Arenie skierowany był m.in. do najmłodszych fanów hokeja na lodzie, dla których organizatorzy przygotowali szereg niespodzianek. Protagonista spotkania postanowili zaś pokazać hokej w duchu fair play, z naciskiem na ofensywę, atrakcyjną grę.

Drużyna Litwinowa z logo Orłenu na koszulkach rozpoczęła niedzielną walkę z impetem, strzelając w 12. minucie kija Davida Kašego pierwszego gola. Zapelniona do ostatniego miejsca Werk Arena liczyła na szybką wyrównującą bramkę gospodarzy, ale to zespół Litwinowa

● Napastnik Litwinowa Nicolas Hlava właśnie zdobył zwycięskiego gola w dogrywce. Fot. hccceleari

W trzeciej tercji Stalownicy poszli za ciosem, próbując nie tylko odrobić jednobramkową stratę, ale też przechylić szalę spotkania na swoje korzyść. Plan minimum powiódł się w 55. minucie – obrońca Tomáš Kundrátek najlepiej zorientował się w zamieszaniu podbramkowym, wypychając gumę w akrobatyczny sposób za linię bramkową Litwinowa. O wyniku wyrwanego spotkania zdecydowała dogrywka, w której trzyńcickanie nie ustrzegli się głupiego błędu technicznego (zbyt duża liczba zawodników na placu gry), umożliwiając gościom rozstrzygnięcie spotkania w przewadze liczebnej. Zwycięskiego gola zdobył w 63. minucie strzałem z pierwszego krążka Nicolas Hlava, świetnie obsłużony krosowym podaniem od Ondřeja Kašego.

OŁĘGONIEC – WITKOWICE 3:2 (d)

Tercje: 2:0, 0:1, 0:1 – 1:0. **Bramki i asysty:** 9. Kusko, 20. Orsava (Machula, Mareš), 62. Ondrušek (Bambula, Knotek) – 39. Kotala (Bukarts, Mikuš), 58. Krieger (Bukarts, Kalus). **Witkowice:** Klimeš – J. Mikuš, Grman, L. Kovář, R. Jeřábek, Auvitu, Průch, Zelenák – Zdráhal, Krieger, Mueller – M. Kalus, Chlán, Lakatoš – Bukarts, Barinka, Peterek – Kotala, Dej, Frídrich.

Ostrawianie w dalszym ciągu szukają straconej formy z minionego sezonu. Mecz układał się dla Witkowic

fatalnie w pierwszej tercji, ale od drugiej odsłony goście wyrównali grę, zmuszając Hanaków do błędów. Bramkę na wagę dogrywki zdobył na dwie minuty przed końcem amerykański napastnik Peter Krieger, podczas power play Witkovic z wycofanym golkipierem Lukášem Klimešem. W dogrywce goście najpierw bronili się w osłabieniu, by podczas gry 3 na 3 skapitulować po strzale Ondřeja Kašego.

W innych meczach 20. kolejki: Kladno – Pilžno 2:4, Karlowe Wary – Hradec Kr. 3:4, Cz. Budziejovice – Ml. Bolesław 3:2, Brno – Sparta Praga 2:1 (d), Pardubice – Liberec 2:3. **Lokaty:** 1. Pardubice 47, 2. Sparta Praga 40, 3. Litwinów 39, 4. Trzyńciec 37, 12. Witkowice 17 pkt. **W następnej kolejce:** Witkowice – Sparta Praga, Ml. Bolesław – Trzyńciec (piątek, 17.30).

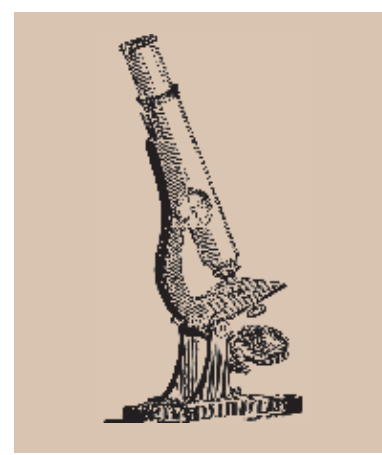
Dzisiaj walka o ćwierćfinał LM

Jeszcze kilka lat temu hokejowa Liga Mistrzów sprawiała wrażenie projektu szybko skazanego na porażkę. Skromna hokejowa Champions League w konkurencji z niesamowicie bogatą piłkarską siostrą w ostatnich sezonach wzięła się w garść, oferując kibicom niezapomniane wrażenia na wielu europejskich stadionach zimowych, w tym na placu boju w Trzyńcu i Witkowicach.

Stalownicy Trzyńcic po ubiegłotygodniowym domowym zwycięstwie ze szwedzkim klubem Skellefteå AIK (4:3) dziś w 1/8 finału spróbują postawić kropkę nad „i” na północy Szwecji. Rewanżowy pojedynek mistrza RC z wicemistrzem Szwecji rozpoczyna się o godz. 18.00.

W Ostrawie natomiast o przepustkę do ćwierćfinału rozgrywek powalczą we wtorek hokeiści Witkovic, którzy w Ostrawie Arenie zmierzają z fińskim zespołem Pelicans Lahti. Ostrawianie przystępują do rewanżowego spotkania z zaliczką trzech bramek, po wygranej technicznym walkowerem 3:0 z powodu złego stanu tafli na stadionie w Lahti. „Ostrawski” pojedynek również rusza o 18.00.

RETROSKOP

Zapraszamy do zabawy! Odgadnijcie, który sportowiec jest na zdjęciu, a następnie odpowiedź wyslijcie na adres: bittmar@glos.live.

Raz na cztery odcinki do jednego z Was powędruje voucher o wartości 500 koron do sieci sklepów Sportissimo. Rozstrzygnięcie kolejnej lotnej premii nastąpi na mecie 158. pytania, ale w puli konkursowej liczą się wszystkie wasze poprawne głosy na przestrzeni miesięcznego cyklu.

Prawidłowa odpowiedź z poprzedniego Retroskopu: były nie-

miecki skoczek narciarski Martin Schmitt.

PYTANIE NR 157

Żeby „nie zamarać” już tak coraz bardziej zimowej atmosfery za oknem, w tym wydaniu polska lekkoatletka specjalizująca się w skoku wzwyż uchwycona na otwartym stadionie w Ostrawie w... 30 stopniach Celsjusza. Zawodniczka zakończyła karierę w 2021 roku. (jb)

Fot. MICHAŁ CHWIŁDUR

NASZE RODY /194/

Michael Morys-Twarowski

Titelowie

Był to cieszyński ród mieszczański spokrewniony ze słynnym pastorem Jerzym Trzanowskim.

Najstarsza księga przyjęć do prawa miejskiego Cieszyna z lat 1624-1765 zganiła jakiś czas temu, ale na szczęście dysponujemy indeksem. Możemy w nim wyczytać, że w 1626 roku pełnoprawnym mieszczaninem został Zachariasz Titel, piekacz, a w 1627 roku „Hans” Titel, kucharz z zamku („Koch von Schloss”).

Skądinąd wiadomo, że ów Hanusz Titel w latach 1634-1637 był kuchmistrem na książęcym dworze. Tak więc właśnie on przygotowywał potrawy, które trafiały na stół Elżbiety Lukrecji, ostatniej piastowskiej władczyni Księstwa Cieszyńskiego. Musiało to być intratne zajęcie, skoro w 1635 roku Titel kupił dom w Cieszynie „za Długim Mostem”.

Szwagier Jerzego Trzanowskiego

Wspomniany wyżej Zachariasz Titel, piekacz, ożenił się z Zuzanną Trzanowską, wdową po złotniku Michale Gaigerze (Geigerze). Zuzanna była najmłodszą córką Walentego Trzanowskiego, kotlarza, i siostrą Jerzego Trzanowskiego, pastora, autora kancjonału „Cithara Sanctorum”.

Synem Zachariasza i Zuzanny był Zachariasz (młodszy). Podobnie jak ojciec był piekarzem. W 1656 roku został przyjęty do prawa miejskiego Cieszyna. 20 czerwca 1657 roku

poślubił Elżbietę Fuchs. Z tego małżeństwa pochodzili Zuzanna (ur. 1661) i Tomasz (ur. 1667).

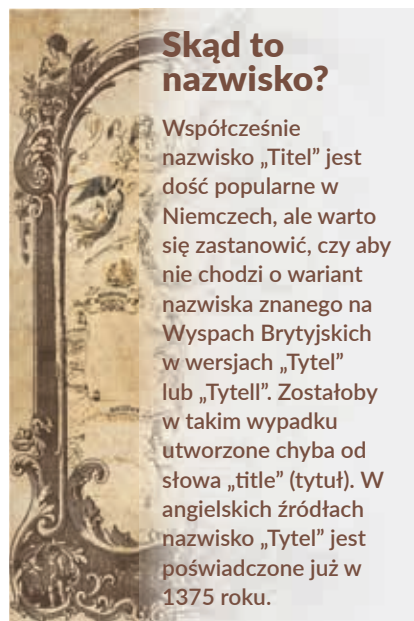
Tomasz Titel w 1689 roku został przyjęty do prawa miejskiego Cieszyna. 8 maja 1689 roku poślubił Annę Kaliwodę, córkę Jerzego z Cieszyna. Z zawodu był rusznikarzem, jeszcze w 1711 roku pozostawał aktywny zawodowo. Córką Tomasza i Anny była Anna Zuzanna, urodzona w 1698 roku w Cieszynie.

Koniec rodu?

W XVIII-wiecznych metrykach parafii św. Marii Magdaleny w Cieszynie trudno o informacje o przedstawicielach rodu Titelów. Nie odnalazłem tego nazwiska ani w indeksach chrztów za lata 1709-1733, ani w indeksach ślubów za lata 1746-1784 (indeksy ślubów sporządzano według nazwisk mężczyzn).

Wprawdzie pojawiają się nazwiska podobne, np. w 1713 roku urodził się Jerzy „Titek”, a w 1718 roku Zygmunt „Tichtel”, lecz trudno wiązać te osoby z opisywaną rodziną. W 1708 roku do prawa miejskiego Cieszyna został przyjęty Henryk Titel, „Hauptmann” (czyli kapitan), ale nie udało mi się znaleźć bliższych informacji na jego temat.

Prawdopodobnie więc cieszyński ród Titelów wygasł w linii męskiej w XVIII wieku. Istnieje jednak szansa, że potomkowie po kądzieli mogą mieszkać nadal na Śląsku Cieszyńskim. Zarówno Zuzanna (ur. 1661),

Skąd to nazwisko?

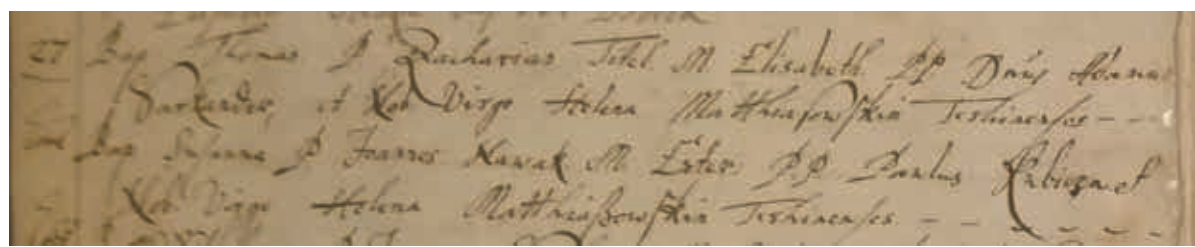
Współczesne nazwisko „Titel” jest dość popularne w Niemczech, ale warto się zastanowić, czy aby nie chodzi o wariant nazwiska znanego na Wyspach Brytyjskich w wersjach „Tytel” lub „Tytell”. Zostałoby w takim wypadku utworzone chyba od słowa „title” (tytuł). W angielskich źródłach nazwisko „Tytel” jest poświadczane już w 1375 roku.

Skąd ten ród?

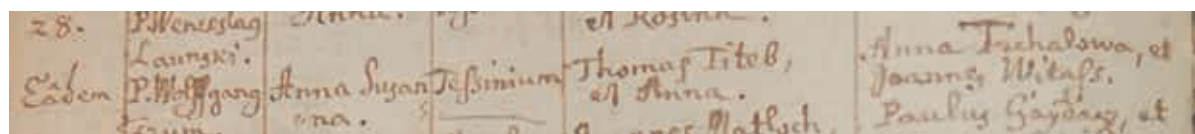
Bez analizy ksiąg miejskich Cieszyna w kwestii pochodzenia Titelów można stawiać jedynie hipotezy. Kusi domysł, że był to ród mający korzenie na Wyspach Brytyjskich. W połowie XVII wieku w Krakowie mieszkał szkocki kupiec Jerzy (George) Tytell. Może był to krewny cieszyńskich Titelów?

Gdzie doczytać?

Witold Iwanek, „Słownik artystów na Śląsku Cieszyńskim”, Bytom 1967 (krótki biogram Tomasza Titela, rusznikarza).

• **Metryka chrztu Tomasza Titela, urodzonego w 1667 roku.** Źródło: Parafia rzymskokatolicka pw. św. Marii Magdaleny w Cieszynie.

• **Metryka chrztu Anny Zuzanny Titel, urodzonej w 1698 roku.** Źródło: Parafia rzymskokatolicka pw. św. Marii Magdaleny w Cieszynie. Zdjęcia: ARC

jak i Anna Zuzanna (ur. 1698), mogły wyjść za mąż i doczekać się dzieci.

Pojawienie się nazwiska „Titel” w naszych poszukiwaniach genealo-

gicznych pozwala znaleźć powiązania z Jerzym Trzanowskim. O ile on sam ze względów wyznaniowych nie mógł zostać w rodzinnych stro-

nach (ostatecznie osiedlił się w Lip-towskim Mikulaszu), to jego krewni pozostali w Cieszynie. ▲

Jest umowa na wykonanie stałej wystawy polskiej w Miejscu Pamięci

Muzeum Auschwitz podpisało umowę z generalnym wykonawcą prac związanych z tworzeniem nowej, stałej polskiej wystawy narodowej w placówce – dowiedziała się Polska Agencja Prasowa. Ekspozycja powstanie w poobozowym bloku 15. Wykonawca ma na to 87 tygodni.

– W KL Auschwitz zostało uwięzionych ponad 140 tysięcy polskich więźniów. Prawie połowa zginęła lub została zamordowana. W ramach zagłady Niemcy deportowali do obozu także około 300 tysięcy polskich Żydów. Wielu Romów, których tu zamordowano, także pochodziło z przedwojennych terenów Rzeczypospolitej. O ich losach opowiemy w nowej ekspozycji – wyjaśnił dyrektor placówki Piotr Cywiński.

Jak podkreślił, obóz Auschwitz znany jest na świecie przede wszystkim jako miejsce Holokaustu. Należy jednak pamiętać, że Niemcy utworzyli go na początku wojny dla polskich więźniów politycznych. – To fundamentalne, by w Miejscu Pamięci pokazywać całość wielowymiarowej historii tego miejsca. Dlatego tak ważne jest utworzenie

nowej polskiej wystawy narodowej – wskazał Cywiński.

Muzeum zawarło umowę na wykonanie wystawy „Polacy w KL Auschwitz. Mieszkańcy ziemi oświęcimskiej w czasie II wojny światowej” z konsorcjum dwóch firm z Krakowa i Katowic. Konsorcjum otrzyma 20,6 mln zł. Projekt zostanie zrealizowany dzięki nadzwyczajnemu wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Wykonawca od podpisania umowy ma 87 tygodni na demontaż istniejącej ekspozycji, konserwację poobozowego bloku 15, a także stworzenie i montaż nowej wystawy. Ma ona być gotowa latem 2025 roku.

Nowa wystawa zastąpi dotychczasową, która powstała w 1985 r. Ekspozycja „Walka i martyrologia narodu polskiego w latach 1939-1945” jest obecnie jedną z najstarszych na terenie Miejsca Pamięci.

Nowa ekspozycja zajmie dwa piętra bloku 15. Ma stanowić rozszerzenie wystawy głównej poprzez skupienie na losach Polaków w KL Auschwitz. Przedstawi historię więźniów obozu rejestrowanych jako polityczni, ale także wszystkie

Fot. Pixabay

inne kategorie osadzonych w nim obywateli polskich – w tym polskich Żydów, kierowanych do Auschwitz na zagładę.

Autorem scenariusza jest kierownik Centrum Badań Muzeum Auschwitz dr Piotr Setkiewicz. Jak podkreślił, wystawa przybliży początek wojny i okupacji niemieckiej w Polsce, zobrazuje skalę prześladowań i okrucieństwa, a także planowość dokonywanych przez niemiecką policję aresztowań. Omówione zostaną mechanizmy deportacji polskich Żydów, kategorie polskich więźniów KL Auschwitz, przyczyny ich śmierci w obozie, a także temat wyzwolenia i budowania pamięci po wojnie.

Druga część dotyczyła będzie zarówno historii Oświęcimia w czasie II wojny – realiów okupacji, wysiedleń, aktywności firmy IG Farbenindustrie, a także niemieckich planów przebudowy miasta – jak i pomocy niesionej z narażeniem życia więźniom KL Auschwitz przez

Ludzi Dobrej Woli, czyli Polaków mieszkających w pobliżu tak zwanej strefy interesów obozu. Był to obszar 40 km kw. izolujących teren obozowy od świata zewnętrznego. Całość zakończy wykaz ponad 1,2 tys. nazwisk osób pomagającym więźniom. (PAP)

Weekend z Melpomeną

Wędryni szykuje się wielkie święto teatralne. W piątek po południu rusza tradycyjny przegląd teatrów amatorskich „Melpomeny 2023”. W tym roku impreza połączona jest ze 120-leciem miejscowego Teatru im. Jerzego Cienciąły.

– Tegoroczne „Melpomeny” rozpocznie blok regionalny, skierowany do widza, który lubi nasze zaolziańskie zespoły teatralne. Na deskach „Czytelni” od godz. 16.30 będą prezentowały się teatry amatorskie z Nawisja, Jasienia i Milkowa. Polską kropkę nad „i” postawi natomiast zespół „Baj-

karze” z Cieszyna, który jest raczej mało znany w środowisku naszych PZKO, niemniej jednak ich spektakle warte są polecenia – przekonuje główny organizator „Melpomen” oraz kierownik wędryńskiego teatru Janusz Ondraszek.

Sobota będzie dniem obchodów jubileuszowych. O godz. 15.00 ze sztuką „Czekoladki” wystąpi 120-letni Teatr im. Jerzego Cienciąły, a po nim goście z zagranicy. Polski Teatr Ludowy we Lwowie wystawi monospektakl o Wisławie Szyborskiej, po nim wystąpi Polski Teatr „Studio” w Wilnie. Janusz Ondraszek zaznacza, że jeśli chodzi o ten ostatni występ, to może

dość do zmiany w programie, w związku z czym publiczność niekoniecznie obejrzy zaanonсовaną na plakacie sztukę „Na Wileńskiej Ulicy”. – Wieczorem zaś wszyscy razem będziemy świętowali nasz jubileusz. Obiecali dołączyć do nas również nasi przyjaciele z teatru „Vademecum” z Wiednia – cieszy się kierownik zespołu-jubilata.

„Melpomeny” zakończą się dziecięcym akcentem. W niedzielne przedpołudnie, o godz. 11.00 Teatrzyk „Gapcio” z Nieborów zagra „Przygodę piracką”, po czym zaprosi na scenę do udziału w warsztatach teatralnych obecne na widowni dzieci. (sch)

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆTI SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ĆTI, niedziela od godz. 19.30.

POLSKIE AUDYJCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

KARWINA-RAJ – Kub Kobiet MK PZKO zaprasza w sobotę 25. 11. i w niedzielę 26. 11. w godz. 9.00-17.00 do Domu PZKO w Karwinie-Raju na wystawę pt. „Święta pukają do drzwi”. Uzupełnieniem wystawy będzie prezentacja skromnego wyścinka kolekcjonerskiej pasji Władysława Owczarzewo, a mianowicie pocztówek bożonarodzeniowych oraz noworocznych. Panie zapraszają również na pyszne śniadanie, ciastko, kawkę, obiady itd.

KARWINA – Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej zaprasza na warsztaty twórcze pt. „Zrób własny wieńiec adwentowy” pod kierownictwem Adama Tomanka. Spotkanie odbędzie się we wtorek 28. 11. od godz. 9.00 w sali na parterze budynku biblioteki przy ulicy Centrum 2299. Bilety w cenie 100 kc prosimy zamawiać pod nr. tel. 596 312 477 lub 558 849 501, e-mail: polske@rkka.cz lub on-line na stronach www.rkka.cz.

LESZNA DOLNA – MK PZKO zaprasza na XVII Przegląd Kapel Ludowych i Zespołów Tanecznych z Trójstyką pod nietypową nazwą „Plackobicie”, który odbędzie się Domu PZKO w sobotę 25 listopada od godz. 14.00. W programie wystąpią: Cimbálova muzika Ůsměv ze Staré Bělé, kapela ludowa „Dudoski” z Jasienicy, ZR „Oldrzychowice”, kapela ludowa „Malinorze” z Brennej. Rozpoczynamy o godz. 15.00. Zapraszamy na smaczne dania regionalne, bogaty bufet, loterię. Od godz. 20.00 zabawa taneczna z DJ A. Macoszkciem. Przewidywany koniec imprezy o północy. Bilet wstępu 100 koron.

PIOTROWICE k. KARWINY – MK PZKO w Piotrowicach i MK PZKO w Markłowicach Dolnych zapraszają w niedzielę 26 listopada o godz. 17.00 na przedstawienie Sceny Polskiej Teatru

Cieszyńskiego pt. „Garderoba Polska” do Domu Kultury.

OSTRAWA – Stolik Polski zaprasza w środę 22. 11. o godz. 17.00 do sali wykładowej Muzeum Ostrawskiego przy rynku Masaryka na prelekcję doc. Janiny Raclavskiej pt. „Obraz kobiety protestanckiej w oparciu o mowy pastorów cieszyńskich z XVIII i XIX w.”.

PTTS „BŚ” – Zaprasza 22 listopada na kolejną wędrowkę po Cieszynie – tym razem zwiedzimy historyczny Arcyksiążęcy Browar Zamkowy. Zwiedzanie z przewodnikiem + degustacja (piwo Cieszyn 1 x 0,3 l) – 50 zł (280 koron). Spotykamy się przy różowym jełonku na Wzgórzu Zamkowym o godz. 9.00. Zgłoszenia u Wandy Farnik, tel. 777 746 320, liczba osób ograniczona.

▲ 25 listopada zapraszamy wszystkich członków PTTS „BŚ” do Domu PZKO w Gródku na podsumowanie sezonu turystycznego 2023. Rozpoczęcie imprezy o godz. 15.00. Szczegółowy program można znaleźć pod linkiem: <https://www.ptts-beskidslaski.cz/podsumowanie-sezonu-turystycznego-2023/>

▲ Komisja sportowa zaprasza 2 grudnia do hali sportowej Maja w Wędryni na turniej w tenisie stołowym dla sportowców amatorów (niezarejestrowanych). Tradycyjna impreza sportowa odbędzie się przy współpracy z gminą Wędrynia. Zgłoszenia u Arnolda Sikory, asdenas@seznam.cz, tel. 736 626 830. Podział na kategorie wiekowe na podstawie zgłoszeń.

ORŁOWA-LUTYNIA – MK PZKO zaprasza do Domu PZKO na Świnobicie w piątek 24. 11. (w godz. 16.00-20.00) i w sobotę 25. 11. (w godz. 10.00-14.00). W ramach imprezy w piątek o godz. 17.00 odbędzie się wieczór autorski dziennikarki i pisarki Danuty Chłup. Podczas całej imprezy: prezentacja działalności koła za rok 2023 oraz sprzedaż polskich książek.

ORŁOWA-PORĘBA – MK PZKO zaprasza miłośników ping-ponga do udziału w jesiennym turnieju w sobotę 25 listopada od godz. 9.00 do Domu PZKO w Orłowej-Porębie. Rejestracja od godz. 8.30, wpisowe 50 koron. Zgłoszenia do 23 listopada: zbysekletocha@gmail.com albo tel.: 603 213 475 (po godz. 15.00). Posek dla uczestników zapewniony.

KONCERTY

KARWINA – Zapraszamy na koncert pt. „Romantyczna Jesień”, który odbędzie się w piątek 24 listopada o godz. 17.00 w Kawiarni

Literackiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Mizerowie. Na koncercie zabrzmiały utwory muzyczne w wykonaniu Wandy Miech – fortepian, Marceli Kysowej-Halmowej – akordeon, Władysława Czepca – tenor, Lecha Gattnara – bas. Oprócz muzyki zabrzmia też poezja w autorskim wykonaniu Katarzyny Gattnar. Wstęp na koncert na podstawie wolnych datków.

WYSTAWY

CZ. CIESZYŃ, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33: do 1. 12. wystawa pt. „Z historii polskiej szkoły w Sibicy”. Czynna od wt-pt: w godz. 8.00-15.00.

CZ. CIESZYŃ, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28, korytarz wejściowy: do 1. 12. wystawa pt. „Profesor Józef Buzek, statystyk, ekonomista i działacz społeczno-polityczny.”. Czynna w godzinach otwarcia budynku.

GALERIA MIASTA TRZYŃCA, DK „Trisia”, rynek Wolności 526, Trzyniec: do 5. 1. 2024 wystawa pt. „Zapach nowego samochodu”. Czynna: po-pt: w godz. 8.00-16.00.

MUZEUM HUTY TRZYŃCIEKIEJ i MIASTA TRZYŃCA, Sala wystaw, Frydecká 387: do 31. 1. 2024 wystawa pt. „Gwiazdy srebrnego ekranu”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

▲ do 31. 1. 2024 wystawa pt. „Lalki, gdziekolwiek spojrzysz”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

TEATR CIESZYŃSKI, Galeria Teatralna, ul. Ostrawska 67, Cz. Cieszyn: wystawa pt. „Mój świat”. Czynna: w trakcie przedstawień TC oraz po-pt: w godz. 9.00-15.00 po uprzednim zgłoszeniu się na portierni.

CO ZA OLŻĄ

MUZEUM DRUKARSTWA, GALERIA „Przystanek Grafika”, ul. Głęboka 50, Cieszyn: wystawa Zbigniewa Kubeczki. Czynna: po-czw: w godz. 10.00-15.00; pt: w godz. 14.00-20.00; so i nie: w godz. 11.00-18.00.

ŻYCZENIA

Dnia 20 listopada obchodził swój piękny jubileusz 95. urodzin nasz Dziadek

WŁADEK SZURMAN

Z tej okazji dużo zdrowia i spędzenia jeszcze wielu radosnych chwil w kręgu swych najbliższych życzy cała rodzina wraz z pięcioma prawnuczkami i czterema prawnukami.

GL-609

WSPOMNIENIA

Dnia 23 listopada minie druga rocznica śmierci

śp. DOROTY DOLEŻAŁ z domu Bobek

Wspominają najbliżsi.

GL-569

Dnia 20 listopada w cichej zadumie i modlitwie wspominaliśmy 17. rocznicę śmierci naszego Kochanego

śp. MUDR. STANISŁAWA MENDREKA z Czeskiego Cieszyna

O chwilę życzliwych wspomnień proszą najbliżsi.

GL-605

„Dzieci nie umierają, dzieci tylko zasypiają, żeby się budzić każdego ranka we wspomnieniach swych bliskich.”

Dnia 20 listopada 2023 minęła 20. rocznica, gdy od nas na zawsze odeszła nasza Ukochana

DOROTKA MROWIEC zamieszkała w Suचेj Górnjej

Niechaj w sercach nas wszystkich pozostanie na zawsze. Z miłością wspominają mama i siostra z rodziną.

GL-604

Dnia 18 listopada 2023 obchodziłby swoje 82. urodziny nasz Kochany

śp. WALTER OSUCHOWSKI z Hawierzowa

O chwilę wspomnień proszą żona Brigitte oraz córki z rodzinami.

RK-086

Dnia 23 listopada 2023 obchodziłaby 70. urodziny nasza Ukochana

śp. IRENA WAWRECZKA

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

GL-605

NEKROLOGI

Serdeczne podziękowania rodzinie, przyjaciółom, znajomym, sąsiadom, delegacjom oraz wszystkim, którzy łącząc się z nami w bólu uczestniczyli w uroczystości pogrzebowej oraz odprowadzili w ostatnią drogę naszego Kochanego Męża, Ojca, Teścia, Dziadka, Pradziadka

śp. STANISŁAWA ZAHRADNIKA

Dziękujemy za tak liczne przybycie, okazane wsparcie, wieńce i kwiaty. Pograżona w smutku rodzina.

GL-603

Znajdź nas na X-ie

PROGRAM TV

WTOREK 21 LISTOPADA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 7.30 Kościół z bliska 8.00 Wiadomości 8.40 Ranczo 6 (s.) 9.40 Komisarz Alex 9 (s.) 10.35 Ojciec Mateusz 19 (s.) 11.25 Korona królów. Jagiellonowie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.50 Natura w Jedyne. Zwierzęta budują 14.00 Złoty chłopak (s.) 15.00 Wiadomości 15.20 Alarm! 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.05 Dziedzictwo (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.55 Klan (s.) 18.25 Leśniczówka (s.) 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Wiadomości, pogoda, sport 20.15 Alarm! (mag.)

20.25 Piłka nożna. Mecz towarzyski: Polska – Lotwa

Reprezentacja Polski kończy tegoroczne występy. Biało-czerwoni w meczu towarzyskim zagrają z Lotwą. Po remisie z Czechami (1:1) pewnie stało się to, że reprezentacja Polski nie wywalczy bezpośredniego awansu na Euro 2024. Biało-czerwoni zagrają o prawo gry w turnieju podczas marcowych barażów. Zanim do tego dojdzie, w listopadzie czeka ich jeszcze jedno starcie. Polacy pozezną 2023 rok meczem towarzyskim z Lotwą, a w składzie dojdzie zapewne do kilku zmian. Szanse debiutu w narodowych barwach mogą otrzymać Karol Struski czy Bartłomiej Wdowik.

23.25 Resortowe dzieci 23.55 Magazyn śledczy Anity Gargas.

TVP 2

6.25 Jubileusz Pastora 6.55 Rodzinka.pl (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 10.35 Panorama 10.45 Pytanie na śniadanie 11.15 Czas w las 2 11.50 Barwy szczęścia 12.30 Kolo fortuny (teleturniej) 13.15 Akacja 38 (s.) 14.05 Va banque (teleturniej) 14.35 Na sygnale (s.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski - nowy rozdział (s.) 16.00 Kolo fortuny (teleturniej) 16.35 Familiada (teleturniej) 17.15 Zakazany owoc (s.) 18.00 Panorama 18.20 Va banque (teleturniej) 18.45 Akacja 38 (s.) 19.35 Barwy szczęścia (s.) 20.55 M jak miłość (s.) 21.55 Na sygnale (s.) 22.35 Echo serca 2 (s.) 23.35 Excentrycy, czyli po słonecznej stronie ulicy (s.).

TVN

5.50 Ukryta prawda 6.50 Kuchenne rewolucje. Gorzów Wielkopolski 7.45 Dzień Dobry TVN 11.30 Ukryta prawda 13.35 Szpital (s.) 15.40 Doradca smaku 15.45 Kuchenne rewolucje. Działdowo 16.50 Detektywi (s.) 17.55 Ukryta prawda 19.00 Fakty, sport, pogoda 19.55 Uwaga! 20.10 Doradca smaku 20.15 Na Wspólnej (s.) 20.55 Milionerzy (teleturniej) 21.35 Ślub od pierwszego wejścia 22.40 Kuba Wojewódzki 23.40 Superwizjer.

POLSAT

6.00 Nowy dzień 8.40 Malanowski i partnerzy (s.) 9.40 Sekrety rodziny 10.40 Dłaczego ja? 11.40 Gliniarze (s.) 12.50 Wydarzenia 13.20 Interwencja (mag.) 13.40 Trudne sprawy 14.40 Dłaczego ja? 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja 16.30 Na ratunek 112 (s.) 17.00

Gliniarze (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 20.00 Krucjata Bournęga (thriller, Niemcy/USA) 22.20 W pogoni za zemstą (film USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 O krok od nieba (s.) 10.00 Chłopaki w akcji 10.35 Doktor Martin (s.) 11.25 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Wszystko, co lubię 14.30 Hercule Poirot (s.) 16.00 O krok od nieba (s.) 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.15 Opowiadaj (s.) 22.05 Dłaczego my? 22.45 Sprawy detektyw Murdocha (s.) 23.35 Grantchester (s.) 0.20 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Cudowna planeta 9.20 Dawni budowniczy 10.20 Cuda techniki 11.10 Niesamowite transformacje Francji 12.05 Borsuk europejski 12.15 Nie poddawaj się 12.45 Królestwo pustkowi 13.10 10 błędów 13.55 Bitwy II wojny światowej w kolorze

14.45 Tobruk

– piasek i wahałło wojny

Dokument o jednej z największych bitew na pustyni podczas II wojny światowej. Latem 1941 r. batalion czechosłowacki został rozmieszczony na granicy syryjsko-tureckiej w pobliżu Aleppo. Tymczasem Niemcy i Włosi stanęli na granicy Egiptu. W Libii Brytyjczykom pozostała jedynie 9. Dywizja Australijska otoczona w porcie Tobruk. Australijczycy utrzymywali port przez sześć miesięcy, ale ich też trzeba było wymienić jesienią 1941 roku. Po niebezpiecznej podróży na pokładzie niszczycieli czechosłowacki batalion piechoty pod dowództwem podpułkownika Karela Klapálka ruszył do oblężonej twierdzy.

15.15 Morskie ssaki - czempioni otchłani 16.05 Tajemnice starożytnych cywilizacji 17.00 Wieczny Egipt 17.55 Wiadomości od Jaroslava Cvančary 18.10 Wspaniała Ameryka 19.00 Na rowerze 19.15 Magazyn chrześcijański 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Koncert organowy z Katedry św. Wita 20.23 (transmisja) 21.40 Dzieci burzy 22.35 Wieczny optymista z Gorolie 23.05 Zamach na JFK 0.10 JFK: za kulisami.

NOVA

5.55 Śniadanie 8.40 Ulica (s.) 9.40 Policja kryminalna Anděl (s.) 10.55 Pościg 12.00 Południowe wiadomości 12.20 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 13.40 Dr House (s.) 15.35 Zamienimy się żonami 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.30 Pościg 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Jedna rodzina (s.) 21.45 Comeback (s.) 22.55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 23.55 Dr House (s.).

PRIMA

6.00 Bolek i Lolek (s. anim.) 6.15 M.A.S.H. (s.) 7.00 Nowy dzień 8.00 M.A.S.H. (s.) 9.00 Gliniarz (s.) 10.20 Policja Hamburg (s.) 12.25 Gliniarz i prokurator (s.) 13.25 Komisarz Rex (s.)

14.40 Tak jest, szefie! 15.50 Policja w akcji 17.50 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, pogoda 19.55 Showtime 20.15 Zoo (s.) 21.40 7 przypadków Honzy Dědka 23.55 Tak jest, szefie! 1.05 Policja w akcji.

ŚRODA 22 LISTOPADA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 7.30 Zrujnowani, odbudowani 8.00 Wiadomości 8.40 Ranczo 6 (s.) 9.40 Komisarz Alex 9 (s.) 10.40 Ojciec Mateusz 19 (s.) 11.25 Korona królów (s.) 12.00 Wiadomości 12.40 Rok w ogrodzie extra 12.50 Natura w Jedyne. Zwierzęta budują 14.00 Złoty chłopak (s.) 15.00 Wiadomości, sport, pogoda 15.20 Alarm! 15.35 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej)

16.05 Dziedzictwo (s.)

W rezydencji pojawia się organizatorka ślubu. Ekspresyjna kobieta nieustannie zachwyca się młodą parą i bijącym od nich uczuciem. Tymczasem Ikbai i Zuhai realizują dalsze etapy swojego planu. Zuhai wykłada telefon Seher, żeby z jej konta przełać na konto Selima pieniądze, które nigdy dostała od Yamana. Podczas gdy narzeczeni ustalają z organizatorką szczegóły uroczystości, Zuhai zmagają się z telefonem. Aby nie ranić Ibrahima, Kiraz oświadcza mu, że nie może być z Czarną, ponieważ odbiega od jej ideału mężczyzny. Zuhai w ostatniej chwili udaje się wystać przelew.

17.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.55 Klan (s.) 18.25 Leśniczówka (s.) 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Wiadomości, pogoda, sport 20.15 Alarm! (mag.) 20.30 Korona królów. Jagiellonowie (s.) 21.10 Dzień patriotów (thriller, Hongkong/USA). 23.30 Nieugięty (film USA).

TVP 2

6.25 Pożyteczni.pl 6.55 Rodzinka.pl (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 10.35 Panorama 10.45 Pytanie na śniadanie 11.15 Zaginionie - odnalezione 11.50 Barwy szczęścia (s.) 12.30 Kolo fortuny (teleturniej) 13.15 Akacja 38 (s.) 14.05 Va banque (teleturniej) 14.35 Na sygnale (s.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski - nowy rozdział 16.00 Kolo fortuny (teleturniej) 16.35 Familiada (teleturniej) 17.15 Zakazany owoc (s.) 18.00 Panorama 18.20 Va banque (teleturniej) 18.45 Akacja 38 (s.) 19.35 Barwy szczęścia (s.) 20.45 Przepis dnia 20.55 Na dobre i na złe (s.) 21.55 Na sygnale (s.) 22.35 Echo serca 2 (s.) 23.35 Książę i ja 4 (komedia USA).

TVN

5.50 Ukryta prawda 6.50 Kuchenne rewolucje. Działdowo 7.45 Dzień Dobry TVN 11.30 Ukryta prawda 13.35 Szpital (s.) 15.40 Doradca smaku 15.45 Kuchenne rewolucje. Sosnowiec 16.50 Detektywi (s.) 17.55 Ukryta prawda 19.00 Fakty, sport, pogoda 19.55 Uwaga! 20.10 Doradca smaku 20.15 Na Wspólnej (s.) 20.55 Milionerzy (teleturniej) 21.35 Totalne remonty Szelągowskiej 6 22.40 Dzika furia (film USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień 8.40 Malanowski i partnerzy (s.) 9.40 Sekrety rodziny 10.40 Dłaczego ja? 11.40 Gliniarze (s.) 12.50 Wydarzenia 13.20 Interwencja (mag.) 13.40 Trudne sprawy 14.40 Dłaczego ja? 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Na ratunek 112 (s.) 17.00 Gliniarze (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia, pogoda, sport 20.00 Narzeczony na niby 22.25 The Real Housewives. Żony Warszawy 23.30 Temptation Island Polska (reality show).

TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 O krok od nieba (s.) 10.10 Muzyk 10.20 Co umiały nasze babce 10.50 Opowiadaj (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 StarDance - Taniec z gwiazdami 16.05 O krok od nieba (s.) 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.20 Panoptikum miasta Pragi (s.) 21.25 Wściekliczna (s.) 22.25 13. komnata Sárki Vaňkovéj

22.50 Roming (film)

Komediodowy film opowiadający o podróży trójki Romów z północnych Czech na Słowację. Jura to nowoczesny, racjonalnie myślący młody człowiek, który z sukcesem studiuje na uniwersytecie w Pradze, gdzie ma także dziewczynę.

0.45 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Niesamowity Grand Canyon 9.30 Zamach na JFK 10.40 Kiedy nie ma człowieka, zwierzęta tańczą 11.35 Planeta skarbów 12.25 Dzikie Wyspy Kanaryjskie 13.20 Romantyczne zamki, Ren i Lorelei 13.30 Pociągi w czasie wojny 14.20 Dawni budowniczy 15.15 Przekłeta robota 16.15 Klucz 16.45 Ekstremalne windy 17.35 Dzieci burzy 18.30 Wędrowcy z parą 18.55 Jak oszczędzać – prawdziwe wyzwanie 19.10 Babel 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 W imię korony 21.00 Manu i Matěj w górach 21.30 Historie cywilizacji 21.55 Anioły z Sindzaru 23.50 Powstanie nazizmu.

NOVA

5.55 Śniadanie 8.25 Ulica (s.) 9.25 Jedna rodzina (s.) 10.50 Pościg 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.25 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 13.40 Dr House (s.) 15.35 Zamienimy się żonami 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.30 Pościg 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 MasterChef Czechy 21.35 Pojedynek na talerzu 22.40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 23.40 Dr House (s.).

PRIMA

6.00 Bolek i Lolek (s. anim.) 6.15 M.A.S.H. (s.) 7.00 Nowy dzień 7.55 M.A.S.H. (s.) 8.55 Zoo (s.) 10.25 Policja Hamburg (s.) 12.25 Gliniarz i prokurator (s.) 13.30 Komisarz Rex (s.) 14.40 Tak jest, szefie! 15.50 Policja w akcji 17.50 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, pogoda 19.55 Showtime 20.15 Einstein - sprawy nieznosnego geniusza (s.) 21.40 Show Jana Krausa 22.50 Sprawy Josefa Klimy 23.15 Pop Coolt Powered by Kinobox 23.55 Tak jest, szefie! 1.10 Policja w akcji.

CZWARTEK 23 LISTOPADA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 7.30 Pełnia wiary 8.00 Wiadomości 8.40 Ranczo 6 (s.) 9.40 Komisarz Alex 10 (s.) 10.35 Ojciec Mateusz 19 (s.) 11.25 Korona królów. Jagiellonowie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.50 Natura w Jedyne. Demokracja wśród zwierząt 14.00 Złoty chłopak (s.) 15.00 Wiadomości 15.20 Alarm! 15.35 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) 16.05 Dziedzictwo (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.55 Klan (s.) 18.25 Leśniczówka (s.) 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Wiadomości, pogoda, sport 20.15 Alarm! 20.35 Ojciec Mateusz 30 (s.) 21.30 Sprawa dla reportera 22.30 Magazyn śledczy Anity Gargas 23.10 Ocaleni (reality show).

TVP 2

6.20 Czas w las 2 (mag.) 6.55 Rodzinka.pl (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 10.35 Panorama 10.45 Pytanie na śniadanie 11.15 W kotle historii. Noc listopadowa 11.50 Barwy szczęścia (s.) 12.30 Kolo fortuny (teleturniej) 13.15 Akacja 38 (s.) 14.05 Va banque (teleturniej) 14.35 Na sygnale (s.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski - nowy rozdział 16.00 Kolo fortuny (teleturniej) 16.35 Familiada (teleturniej) 17.15 Zakazany owoc (s.) 18.00 Panorama 18.20 Va banque (teleturniej) 18.45 Akacja 38 (s.) 19.35 Barwy szczęścia (s.) 20.50 Postaw na milion (teleturniej)

21.45 Czarny motyl (thriller, Hiszpania/USA/Włochy)

W górskim miasteczku w stanie Kolorado dochodzi do serii tajemniczych zaginięć i zabójstw. Sprawca pozostaje nieuchwytny, żadne z przestępstw nie zostało wyjaśnione. Nieopodal miasteczka mieszka unikający ludzi pisarz i scenarzysta. Paul niegdyś był sławny, teraz wieździe samotne życie w zapomnieniu. Przeżywa kryzys twórczy, a samotność i brak weny twórczej zagłusza alkoholem. Pewnego razu w miejscowym barze poznaje wścibę, Jacka, którego zaprasza do swojego domu.

23.30 Suburbani (komedia kryminalna, Wielka Brytania/USA).

TVN

5.50 Ukryta prawda 6.50 Kuchenne rewolucje. Sosnowiec 7.45 Dzień Dobry TVN 11.30 Ukryta prawda 13.35 Szpital (s.) 15.40 Doradca smaku 15.45 Kuchenne rewolucje. Żalno 16.50 Detektywi (s.) 17.55 Ukryta prawda 19.00 Fakty, pogoda, sport 19.55 Uwaga! 20.10 Doradca smaku 20.15 Na Wspólnej (s.) 20.55 Milionerzy (teleturniej) 21.35 Kuchenne rewolucje 22.40 After. Ocal mnie (film USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień 8.40 Malanowski i partnerzy (s.) 9.40 Sekrety rodziny

PROGRAM TV

CO W KINACH

CZ. CIESZYN – Central: Krakenteena Ruby (22, godz. 16.30); Sposób na ducha (23, godz. 16.30); Niewierni w Paryżu (23, godz. 19.00).

HAWIERZÓW – Centrum: Sposób na ducha (21, godz. 17.00); Karaoke blues (21, godz. 18.00); Igrzyska śmierci: Ballada ptaków i węży (21, godz. 19.00); Bratři (22, godz. 18.00); The Jungle Bunch 2: World tour (23, godz. 17.00); Přišla v noci (23, godz. 18.00); Napoleon (23, godz. 19.00).

KARWINA – Centrum: Jej tło (21, godz. 17.30); Moje wielkie greckie wesele 2 (22, godz. 15.00); Krakenteena Ruby (22, godz. 17.30); Tajemství a smysl života (23, godz. 17.00); Chlapi (23, godz. 18.00);

TRZYNIEC – Kosmos: Jej tło (21, godz. 20.00); Krakenteena Ruby (22, 23, godz. 14.00); Pięć koszmarnych nocy (22, godz. 17.30); Napoleon (22, godz. 20.00); Světloplachost (23, godz. 17.15); Tajemství a smysl života (23, godz. 19.00).

CIESZYN – Piast: Inspektor Pajak (21-23, godz. 14.30); Uwierz w Mikolaja (21-23, godz. 18.15); Siła naszych

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA – CZ. CIESZYN: Makbet (22, godz. 10.00); SCENA BAJKA – CZ. CIESZYN: Tkacka chmur (21, 22, godz. 8.30, 10.00); SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN: Anna Karenina (23, godz. 10.00).

Niezwykle piękna baśń o głębokiej miłości braterskiej i złotym jabłuszku, które leczy wszystkie strapienia. O świątlistym czołnie, złoście chmurze i miłości z księżycowego światła.

...Juz się nam opowieść przędzie i co ma być, to będzie. A co będzie, to ma być, niech przędzie się z czułością losu nic...

Opowiemy wam, jak przeżyć przez to, co w życiu nieuchronne i niepojęte oraz jak poradzić sobie z trudnymi emocjami, które temu towarzyszą.

Spektakl trwa 50 minut (bez przerwy)

CO W STREAM-IE

W trójkącie

Po zatonięciu luksusowego jachtu młoda para walczy z pozostałymi pasażerami o przetrwanie na bezludnej wyspie. Reżyser i scenarzysta filmu, Ruben Östlund, stworzył bezkompromisową satyrę na temat pogłębiających się nierówności społecznych. Obraz został nagrodzony „Złotą Palmą” na festiwalu w Cannes. Gdzie zobaczyć: HBO Max

CO W KINACH

CZ. CIESZYN – Central: Krakenteena Ruby (22, godz. 16.30); Sposób na ducha (23, godz. 16.30); Niewierni w Paryżu (23, godz. 19.00).

HAWIERZÓW – Centrum: Sposób na ducha (21, godz. 17.00); Karaoke blues (21, godz. 18.00); Igrzyska śmierci: Ballada ptaków i węży (21, godz. 19.00); Bratři (22, godz. 18.00); The Jungle Bunch 2: World tour (23, godz. 17.00); Přišla v noci (23, godz. 18.00); Napoleon (23, godz. 19.00).

KARWINA – Centrum: Jej tło (21, godz. 17.30); Moje wielkie greckie wesele 2 (22, godz. 15.00); Krakenteena Ruby (22, godz. 17.30); Tajemství a smysl života (23, godz. 17.00); Chlapi (23, godz. 18.00);

TRZYNIEC – Kosmos: Jej tło (21, godz. 20.00); Krakenteena Ruby (22, 23, godz. 14.00); Pięć koszmarnych nocy (22, godz. 17.30); Napoleon (22, godz. 20.00); Světloplachost (23, godz. 17.15); Tajemství a smysl života (23, godz. 19.00).

CIESZYN – Piast: Inspektor Pajak (21-23, godz. 14.30); Uwierz w Mikolaja (21-23, godz. 18.15); Siła naszych

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA – CZ. CIESZYN: Makbet (22, godz. 10.00); SCENA BAJKA – CZ. CIESZYN: Tkacka chmur (21, 22, godz. 8.30, 10.00); SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN: Anna Karenina (23, godz. 10.00).

Niezwykle piękna baśń o głębokiej miłości braterskiej i złotym jabłuszku, które leczy wszystkie strapienia. O świątlistym czołnie, złoście chmurze i miłości z księżycowego światła.

...Juz się nam opowieść przędzie i co ma być, to będzie. A co będzie, to ma być, niech przędzie się z czułością losu nic...

Opowiemy wam, jak przeżyć przez to, co w życiu nieuchronne i niepojęte oraz jak poradzić sobie z trudnymi emocjami, które temu towarzyszą.

Spektakl trwa 50 minut (bez przerwy)

CO W STREAM-IE

W trójkącie

Po zatonięciu luksusowego jachtu młoda para walczy z pozostałymi pasażerami o przetrwanie na bezludnej wyspie. Reżyser i scenarzysta filmu, Ruben Östlund, stworzył bezkompromisową satyrę na temat pogłębiających się nierówności społecznych. Obraz został nagrodzony „Złotą Palmą” na festiwalu w Cannes. Gdzie zobaczyć: HBO Max

Strajk nauczycieli

Dokończenie ze str. 1

Brak środków finansowych w szkołach będzie prowadzić do obniżenia liczby godzin przeznaczonych na naukę, ograniczenia możliwości dzielenia klas na grupy, w ramach których edukacja jest bardziej efektywna, zwiększania liczby uczniów w klasach, ograniczania przedmiotów wybieralnych, zagrożenia egzystencjonalnego maoklasówek – czytamy w uzasadnieniu strajku opublikowanym na stronie związków zawodowych pracowników szkolnictwa.

Strajk postanowili aktywnie wesprzeć również polskie placówki edukacyjne na Zaozliu. Dyrekcja jabłonkowskiego przedszkola o przyłączeniu się do strajku informuje już od ub. piątku. Weźmie w nim udział cały zespół – wszystkich 16 pracowników. W poniedziałek przedszkole będzie więc nieczynne.

– Nas dotyczy głównie sytuacja pracowników niepedagogicznych oraz asystentów pedagoga, ponieważ też mamy dzieci ze specjalnymi potrzebami kształcenia, a praca asystentów jest naprawdę

trudna. Wiem, że dla rodziców zamknięte przedszkole jest komplikacją. Jako rodzic to rozumiem, niemniej jednak uważam, że kiedy chodzi o przyszłość naszych dzieci, to wszyscy musimy o nią walczyć – przekazuje dyrektorka polskiego przedszkola w Jabłonkowie Katarzyna Kantor.

Nie wyobraża sobie, żeby szkoły po wypracowaniu istniejących obecnie standardów miały wrócić do sytuacji sprzed kilku lat. – Chcemy zindywidualizowanego kształcenia, ale jak to zrobić bez podziału na grupy, w 30-osobowej klasie? Nie w tą stronę mamy iść przecież. To powrót do przeszłości – dodaje dyrektorka.

Na chwilę obecną projekt budżetowy na przyszły rok przewiduje wydatki Ministerstwa Szkolnictwa w wysokości 269 mld koron. To o 3,9 mld koron więcej niż obecnie. Szef resortu Mikołaj Bek chce „wywalczyć” jeszcze dodatkowych 5 mld koron.

Temat strajkujących szkół będzie my kontynuowali w piątkowym drukowanym „Głosie”. (sch)

Maciej „Kamer” Szymonowicz (na zdjęciu) gościem Studia Głos.livel! Rozmowa z autorem pierwszego w Czeskim Cieszynie wielkoformatowego murala do obejrzenia na naszym kanale @gloslive w serwisie YouTube już we wtorek o godz. 18.00. Kopia obrazu Jana Matejki „Astronom Kopernik, czyli rozmowa z Bogiem” zdobi jedną z kamienic przy ul. Strzelniczej.

Projekt został zrealizowany w ramach konkursu: Dyplomacja Publiczna 2023 – Ministerstwa Spraw Zagranicznych przy wsparciu Funduszu Rozwoju Zaozlia Kongresu Polaków w RC.

REKLAMA

pamicar
ve světě automobilů

AUTOSERVIS – PNEUSERVIS

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

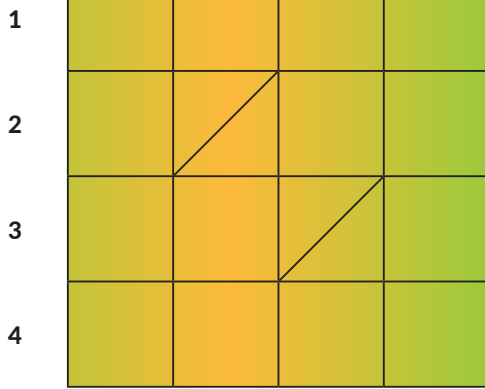
MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

1 2 3 4

1. kierownica samolotu lub statku
2. dyktują je kolarze z czoła pelotonu
3. brązu, żelaza lub kamienia
4. angielska droga.

Wyrazy trudne lub mniej znane: ROAD

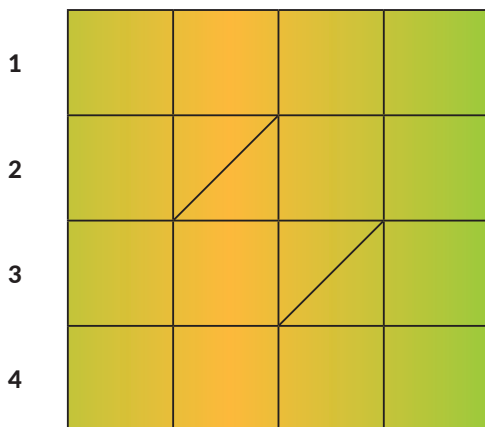
MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

1 2 3 4

1. podwodna skała koralowa
2. książka pełna map
3. plisa, zakładka na spódnicy
4. gatunek herbaty indyjskiej.

Wyrazy trudne lub mniej znane: ASAM

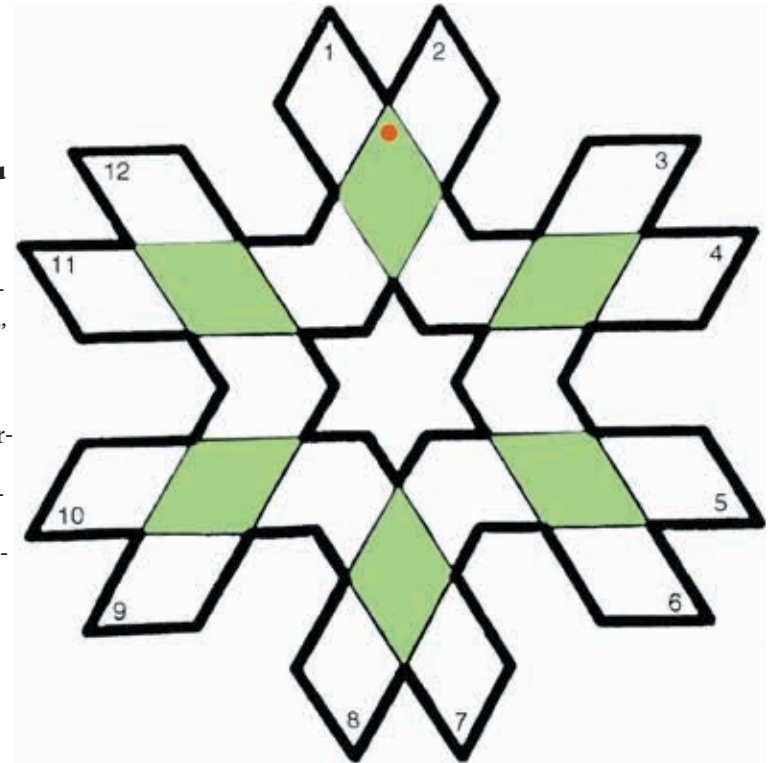

LOGOGRYF ŁAMANY

Rozwiązaniem jest nazwa wsi w Polsce, położonej w województwie opolskim, w powiecie brzeskim. Miejscowość wymieniona została w łacińskim dokumencie z 1264 roku wydanym przez kancelarię księcia Henryka III Białego...

- 1.-4. książka z reprodukcjami dzieł sztuki, architektury lub klaser na zdjęcia, znaczki
- 3.-6. gorący taniec rodem z Kuby
- 5.-8. Krzysztof, popularny prezenter telewizyjny i gospodarz wielu teletur-niejów
- 7.-10. japońska firma produkująca ciężarów-ki i autobusy
- 9.-12. droga wytyczona dla turystów, tra-sa górską
- 11.-2. ...Picasso, współtwórca kubizmu.

Wyrazy trudne lub mniej znane: ISUZU

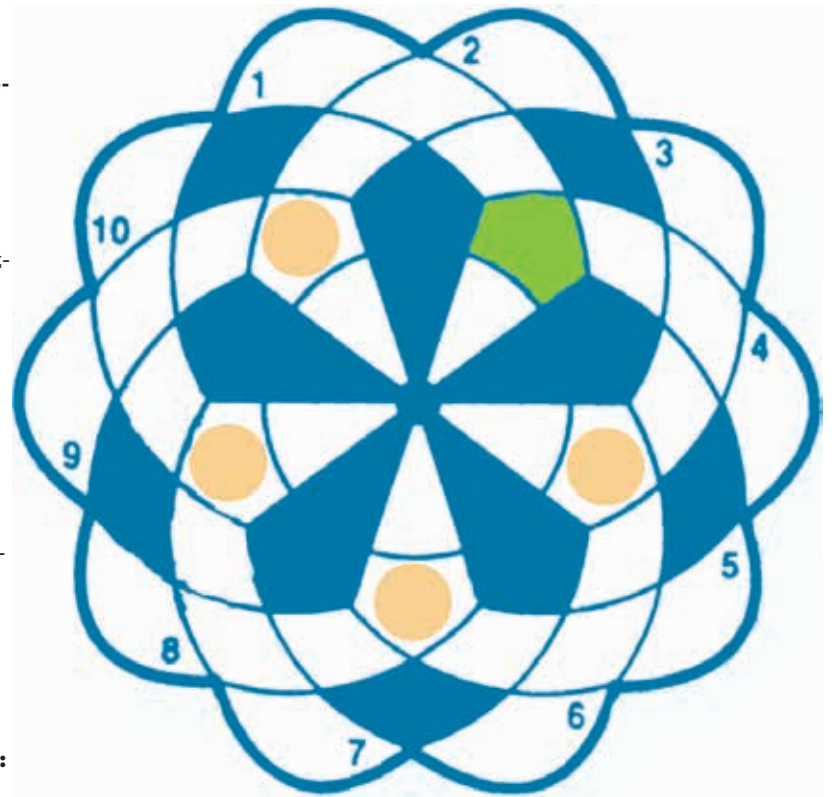

LOGOGRYF ŁUKOWY

Rozwiązaniem jest nazwa miasta w południowo-zachodniej Polsce, na Dolnym Śląsku, w województwie dolnośląskim. Leży nad rzeką Zimnicą, a pierwsze wzmianki o nim pochodzą z drugiej połowy XII wieku...

1. rzemieńne pasy w rękach jeźdźca, woźnicy
2. budynek nadający się jedynie do rozbiórki
3. afrykański ssak przypominający kota domowego
4. kraj ze stolicą w Santiago
5. emulsyjna, olejna lub wodna
6. skład starych, niepotrzebnych rzeczy; rupieciarnia
7. duży meteor lub samochód wyścigowy
8. drewniana część karabinu lub kwiatostan kukurydzy
9. gwiazdozbiór i znak zodiaku
10. biblijny pogromca Goliata.

Wyrazy trudne lub mniej znane: CHAUS, CUGLE

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 1 grudnia 2023 r. Nagrodę z 7 listopada otrzymuje Henryk Cachel z Karwiny-Raju. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 7 listopada:

GWAR, WAŻKA, AKANT, RATA

Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 7 listopada:

ROLA, OWIES, LENAU, ASUZ

Rozwiązanie logogryfu łamanego z 7 listopada:

KŁECKO

Rozwiązanie logogryfu łukowego z 7 listopada:

WRONKI